

MRF 2023.258

Vestre Landsrets dom af 27. september 2023, 5. afd., sag S-2142-22
(Henrik Estrup, Cecilie Maarbjerg Qvist og Rikke Brændgaard-Nielsen (kst.))

Anklagemyndigheden mod T (adv. Gert Lund)

Landmand frifundet for i planperioderne 2012/2013 – 2017/2018 at have overtrådt vilkår i miljøgodkendelse af svinebrug om antal dyreenheder for slagtesvin og smågrise, idet anklagemyndighedens omregning til dyreenheder for de fleste år ikke godtgjorde, at der forelå overtrædelser, og da mindre afvigelser for enkelte år ikke kunne tilregnes landmanden som uagtsom. I byretten var T idømt bøde på 37.500 kr. og konfiskation af 395.000 kr.

T, der siden 1988 havde været landmand, fik i 2006 miljøgodkendelse til svinebrug på bl.a. 6.950 slagtesvin mellem 36 og 105 kg svarende til 198,6 dyreenheder (DE) og maksimalt 6.950 smågrise mellem 7,3 og 36 kg svarende til 248,5 DE. På grundlag af et tilsyn sammenholdt med T's gødningsregnskab fandt kommunen i 2016, at T i 2012-2015 havde produceret flere svin end tilladt efter miljøgodkendelsen og produceret svin, som var for tunge i forhold til godkendelsen. Kommunen meddelte i 2016 indskærpelse til T om at reducere antallet af svin i overensstemmelse med miljøgodkendelsen, og dette gentog sig efterfølgende, hvor kommunen den 4. juli 2019 meddelte T, at produktionen straks skulle nedbringes til det tilladte. Da påbuddet ikke blev efterkommet, indgav kommunen den 9. juli 2019 politianmeldelse, hvorefter anklagemyndigheden den 31. august 2021 rejste straffesag mod T for at overtræde den tidligere husdyrbruglovs § 91 ved i planperioderne 2012/2013 – 2014/2015 at overskride den miljøgodkendte produktion af slagtesvin i intervallet mellem 32 og 106,9 kg/109,3 kg og for i planperioden 2015/2016 at overskride produktion af slagtesvin i intervallet mellem 28,4 kg og 107 kg, samt i planperioderne 2016/2017 og 2017/2018 at overskride produktionen af slagtesvin i intervallet mellem 31 kg og 107 kg. Anklagemyndigheden nedlagde påstand om bøde samt konfiskation af ulovlig fortjeneste på 395.042 kr. T påstod frifindelse og gjorde gældende, at produktionen holdt sig inden for miljøgodkendelsen, og at kommunens og anklagemyndighedens opgørelse var baseret på fejlbehæftede omregninger af forholdet mellem DE og antal dyr. Byretten lagde til grund, at T's produktion af svin i de fire år var korrekt med de efterfølgende berigtigelser af anklagemyndigheden. Ved bedømmelsen af T's overproduktion fandt byretten, at der måtte tages hensyn til, at miljøgodkendel-

sen både angav antal dyr og antal DE, samt at antallet af slagtesvin mht. vægtinterval i godkendelsen var anført som mellem 7,3 kg og 36 kg – mens det normalt er 30 kg, der er grænsen, hvilket dog ikke ændrede ved, at T i hele perioden havde produceret for mange svin mellem 36 og 105 kg, og at dette måtte tilskrives T som groft uagtsom og for vindings skyld under hensyn til, at T var professionel landmand. Byretten idømte herefter T en bøde på 37.500 kr. og konfiskation af 320.000 kr. T ankede til landsretten, hvor anklagemyndigheden påstod formildelse med bøde på 22.500 kr. og konfiskation af 44.966 kr. For landsretten var der supplerende bevisførelse om beregning af T's produktion af slagtesvin, og på grundlag heraf lagde landsretten til grund, at der var afvigelser mellem det vægtinterval, som fremgik af miljøgodkendelsen, og den rejste tiltale, og at der i tiltalen var medtaget svin, som vejede mindre end 36 kg. Videre lagde landsretten til grund, at tiltalen omfattede svin, der oversteg 105 kg, og fandt herefter, at den af anklagemyndigheden anvendte omregningsfaktor til DE ikke kunne lægges til grund. I relation til det i miljøgodkendelsen tilladte antal DE lagde landsretten til grund, at tiltalen måtte forstås på den måde, at T i de enkelte planperioder havde overskredet det tilladte antal dyreenheder, men at det ikke fremgik, hvordan forskellen mellem de i miljøgodkendelsen og tiltalen anførte vægtintervaller havde betydning for beregningen. Herefter fandt landsretten, at det alene var for planperioderne 2012/2013 og 2016/2017, at produktionen overskred det tilladte antal DE efter miljøgodkendelsen. Med henvisning til, at kommunen havde været nødt til at hente ekstern hjælp for at beregne overproduktionen, fandt landsretten efter en samlet vurdering, at T ikke vidste og heller ikke burde være bekendt med denne overskridelse, hvorfor landsretten i det hele frifandt T.

Kommentar: Dommen viser de vanskeligheder, der er ved at fastslå den præcise produktion på husdyrbrug, hvilket yderligere kompliceres af, at godkendelsen både omfatter antal husdyr i forskellige vægtintervallet og antal dyreenheder, og at den efterfølgende opgørelse baseres på gødningsregnskabets oplysninger om husdyrgødning, som herefter omregnes til dyreenheder. Hvis der begås overtrædelser, vil disse først kunne konstateres noget tid efter, at overtrædelserne er begået. Ud fra den generelle uskyldsformodning burde dette i sig selv føre til tilbageholdenhed med at anlægge straffesag, hvor der ikke er tale om betydelige overskridelser, da der ellers ikke foreligger den uagtsomhed, der må kræves for strafansvar, som det ligeledes synes lagt til grund i landsrettens frifindelse for de to år, hvor der ifølge landsretten objektivt set var sket vilkårsovertrædelser. I den foreliggende sag må det i øvrigt undre, at der anlægges sag med påstand om overtrædelse af vægtintervaller, som slet ikke fremgår af miljøgodkendelsen. Det må ligeledes undre, at byretten kunne nå frem til en så forholdsvist stor bødestraf på 37.500 kr. samt konfiskation af 395.000 kr. uden at overveje afvigelsen mellem miljøgodkendelsens vægtinterval og tiltalen. Fra tidligere praksis om straf for husdyrbrugs overtrædelse af miljøgodkendelsesvilkår om maksimal besætning se **MRF 2023.22/2 V**, **MRF 2023.263 V**, **MRF 2022.190 B**, **MAD 2018.348 V** og **MAD 2017.92 V**.

Udskrift af dombogen

D O M

afsagt den 16. september 2022

Retten nr. 5-3084/2021

Politets nr. 4100-88110-00091-19

Anklagemyndigheden

mod

T

født den ...

Anklageskrift er modtaget den 31. august 2021.

T

er tiltalt for overtrædelse af

1.

dagældende husdyrbrugslov § 91, stk. 1, nr. 1, jf. stk. 2, nr. 1 og nr. 2, jf. § 11, jf. lov nr. 204 af 18. februar 2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love § 10, stk. 3, jf. stk. 1, ved i perioden fra den 1. august 2012 til den 31. juli 2018 på ejendommen [REDACTED]

Thy, uden forudgående godkendelse forsætligt og for økonomisk vindings skyld, at have udvidet og ændret dyreholdet på ejendommen fra den godkendte produktion på 6.950 slagtesvin i vægtintervallet 36 kg. til 105 kg., svarende til 198,6 dyreenheder eller 166,7 omregnede dyreenheder, idet tiltalte, i planperioden 2012/2013 producerede 7.991 slagtesvin i vægtintervallet fra 32 kg. til 106,8 kg., svarende til 204,2 dyreenheder, i planperioden 2013/2014 producerede 7.400 slagtesvin i vægtintervallet fra 32 kg. til 106,9 kg., svarende til 189,6 dyreenheder, i planperioden 2014/2015 producerede 6.642 slagtesvin i vægtintervallet fra 32 kg. til 109,3 kg., svarende til 177,1 dyreenheder, i planperioden 2015/2016 producerede 6.921 slagtesvin i vægtintervallet fra 28,4 kg. til 107,0 kg., svarende til 182,3 dyreenheder, i planperioden 2016/2017 producerede 7.382 slagtesvin i vægtintervallet fra 31 kg. til 112,7 kg., svarende til 209,4 dyreenheder og i planperioden 2017/2018 producerede 6.469 slagtesvin i vægtintervallet fra 31 kg. til 115,8 kg., svarende til 192,4 dyreenheder,

hvorved der opstod fare for skade på miljøet.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om en bøde på 45.000 kr.

Anklagemyndigheden har påstået konfiskation af den opnåede fortjeneste hos T på i alt 395.042 kr., jf. straffelovens § 75, stk. 1, jf. husdyrbrugslovens § 93, stk. 2.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

T har forklaret, at han er 60 år og uddannet tømrer. Han har været fuldtidslandmand siden 1988. Han driver et traditionelt landbrug med søer og slagtesvin. En del af driften er på [REDACTED]. Han driver landbrug fra 3 ejendomme. En so- og to slagtesvinsejendomme.

Han lejede ejendommen [REDACTED] omkring 2007, og han har lejet den siden.

Han havde ikke noget at gøre med ansøgningen om miljøgodkendelsen af 13. december 2006. Da han lejede ejendommen, kiggede han bare på tilladelsen og forholdt sig til, hvor mange dyreenheder, han måtte producere. Han forholdt sig til de 248 dyreenheder. Han fik sat gang i og udvidet produktionen, således som det fremgår af gødningsregnskabet. Han øgede produktionen fra 2010 - 2012. Det er rigtigt, at der er færre smågrise end slagtesvin på ejendommen. Han indkøbte både smågrise og slagtesvin, for at fylde ejendommen op. Nogle af 30 kg-grisene, havde han selv produceret.

Vedørende 2012/2013 så måtte han producere i alt 6.950 slagtesvin i vægtintervallet 36 - 105 kg. Der blev ifølge gødningsregnskabet produceret i 7.991 i vægtintervallet 32 kg - 106,8 kg. Skæringsdatoen for gødningsregnskabet er 1. august, hvilket gør det svært. Grisene kommer løbende ind og ud hen over året, men man opgør pr. skæringsdatoen, og det er svært at planlægge produktionen efter det. Antallet er svært, når man køber 200 - 300 ind pr. uge, så der kan sagtens være en periodeforskydning. Det forhold, at der i de første planperioder er produceret flere slagtesvin, kan sagtens være på grund af en sådan periodeforskydning.

I året efter blev produceret 7.400 slagtesvin i vægtintervallet 32 - 106,9 kg. Der kan være nogle forskydninger igennem det hele, der gør det.

Han producerede grisene op til den vægt, han måtte på grundlag af afklaringsnotatet. Det var noget, han planlagde og tilrettelagde i samarbejde med sin landbrugskonsulent.

Han har med levende dyr at gøre, og det er det, der gør det svært at planlæg-

ge produktionen. Antallet af dyr er let nok at opgøre, men kiloene er svært at planlægge, hvis f.eks. slagteriet er bagud og ikke afhenter dyrene til tiden, for dyrene bliver jo ved med at tage 1 kg på om dagen. Han kan ikke konkret huske situationer, hvor det har været svært at få lov til at levere, men det er afgørende, at man leverer på dagen.

Han husker miljøtilsynet i 2016, men han husker nok ikke alle detaljer. Det er den samme procedure hver gang, og de plejer at tale det hele igennem, og de plejer at få at vide, hvis der er noget, de skal lave om. Det var Mette Hviid Lykkebo, der foretog tilsynet, og hun var godt tilfreds, og der var ingen dialog om overproduktion, før han fik rapporten tilbage. Han følte sig ok efter tilsynet. Han var træt af det, da han fik at vide, at der havde været overproduktion 2012/2013 og 2013/2014, og han ville gerne bringe det i orden. Han kontaktede sin landbrugskonsulent, og de forsøgte sammen at tilrettelægge produktionen så han overholdt miljøgodkendelsen. Han husker ikke konkret, hvad der blev gjort. Planperioden 2014-2015 var ikke omtalt i notatet, og han opfattede det derfor sådan, at 2014-2015 var godkendt.

I 2019 blev det igen indskærpet, at der var overproduktion. Det var han uenig i. Når de regnede på grundlag af miljøgodkendelsen og afklaringsnotatet, så var der ikke nogen overproduktion. De regnede fra de 36 kg, som det fremgår af miljøgodkendelsen. Det fremgår af notatet, at der skal være tale om væsentlige overskridelser. Hvis der er tale om en væsentlig overskridelse, så skal man også reducere på antallet.

Han talte med sin kone og landbrugskonsulenten om det. I den periode var det vist Erik Fjendbo, der var hans planteavlskonsulent. Han mente ikke, at der var overproduktion. Det er kun kommunens og anklagemyndighedens beregninger, der viser overproduktion.

De tal, der fremgår af anklagemyndighedens støttebilag 1, side 5 - 7, for slagtesvin i vægtintervallet fra 36 - 106,8 kg. er efter hans opfattelse, de retvisende tal for om produktionen overholder miljøgodkendelsen.

Da Mette Hviid Lykkebo var på tilsyn i 2016, havde hun ingen indvendinger mod 2014-2015. Hun syntes, det hele så godt ud både med ejendommen og produktionen. Mette Hviid Lykkebo henviste til afklaringsnotatet, og derfor talte de ud fra det.

Vedrørende anvendelsen af DB1 så beregnes det alene ud fra købspris, salgspris og udgifter til foder. Der er mange flere omkostninger, som bør indregnes, herunder f.eks. transport af grise, lønninger, strøm, bygninger m.v.

Vedrørende normtallene i bilag 32, så har han ikke haft grise hverken fra 30 eller 36 kilo, der overskrider normen. Slagtesvin er normalt fra 30 kilo.

Han ved ikke, hvorfor der i miljøgodkendelsen står 36 kilo, da slagtesvin

normalt er fra 30 eller 31 kilo. Han har derfor ikke spekuleret i, at det kunne være et problem, at han producerede fra 30 - 36 kilo som slagtesvin, når nu tilladelsen var der. I gødningsregnskabskemaet skriver man det, som det er, og man kan ikke udfylde, at miljøtilladelsen regner fra 36 kg.

Han er tilknyttet slagteriet Tica. Han har ikke, som dem der var tilknyttet Danish Crown, fået nogen kompensation fra slagteriet i den periode. Man tjener ikke lineært pr. kilo gris. Foderforbruget bliver større jo flere kilo, grisen vejer, og derfor bliver dækningsbidraget også mindre og mindre.

Det tyske marked vil gerne have større grise med større udskæringer, hvor de i Asien gerne vil have lidt mindre grise.

Efter Mette Lykkebo var ude hos ham, skrev hun, at hun henviste til afklaringsnotatet.

B har som vidne forklaret, at hun har en kandidatgrad i jordbrug, natur og miljø. Hun er ansat ved Thisted Kommune som miljøsagsbehandler og tilsynsmedarbejder. Hun har været ansat i 3 år.

Hun husker ikke præcist, hvornår hun fik kendskab til ejendommen i denne sag. Hun har ikke selv været ude på ejendommen. Der blev ført tilsyn og indgivet politianmeldelse, og der var i den forbindelse blevet lavet nogle beregninger. I forbindelse med, at hun sad med beregningerne vedrørende nogle andre ejendomme, blev hun med en kollega enig om at lave nogle yderligere beregninger både på de andre og på denne ejendom. Det kan godt passe, at der blev indgivet politianmeldelser vedrørende 7 ejendomme.

Regnearket er lavet med henblik på at beregne overproduktion, og for at alle, der sidder i en tilsvarende position som hendes, kan lave nogle beregninger uden at være et matematisk geni. Regnearket er udviklet for at gøre beregningerne lettere. Regnearket er udviklet af Thisted Kommune. Arbejdet med at lave regnearket var vist i støbeskeen, inden hun blev ansat.

Der er lavet to regneark. Et der omfatter ejendomme med miljøgodkendelser udstedt efter husdyrbrugloven, og et der omfatter miljøgodkendelser udstedt efter husdyrbrugloven. Det først omtalte blev lavet først. Da hun blev ansat tog hun fat på det andet regneark igen. Der var ikke lavet ret meget på det. Hendes Excell-færdigheder var ikke tilstrækkelige, så de hyrede Niras til at sætte det op. Niras blev således betalt af Thisted Kommune for at hjælpe med at sætte regnearket op. Opsætningen af regnearket har været et samarbejde mellem vidnet og medarbejderen hos Niras.

Regnearket viser alle de trin, der skal til, for at man kan komme frem til, at om der er overproduktion og det beløb, der skal konfiskeres.

Regnearket tager udgangspunkt i den tilladte produktion samt en indgangs-

vægt og en udgangsvægt. Det givet et antal styks. Der er også et antal dyreenheder i spil, da de her sager ikke kører efter husdyrbrugsloven i godkendelsesøjemed. Afklaringsnotatet siger dog, at der for produktioner, der er godkendt fra 2002 til 2006 må produceres op til 113 kilo, hvis der reduceres i antallet af dyreenheder (DE). Så hvis der er en tilladt udgangsvægt. Regnearket er derfor sat op til at godkende op til 113 kilo, hvis ikke man overskrider antallet af dyreenheder.

Når man beregner DE skal man også forholde sig til et standardvægtinterval. Derfor beregner den overproduktion, hvis man sætter grise ind før tilladt indgangsvægt. Så beregner den et standardvægtinterval, og så beregner den den vægt, der er over standardvægtintervallet og op til 113 kg, og så beregner den overproduktion over 113 kg.

I kolonnen "DE samlet over produktion" kan man vedrørende 2012-2013 se de overproducerede DE i intervallet fra 36 kg. Man har vedrørende [REDACTED] produceret 32,95 DE for meget.

Vedrørende DE er de nødt til at omberegne dyreenhederne til, hvad de svarer til efter bekendtgørelsen fra 2014, så de har et sammenligningsgrundlag. De har derfor været nødt til at omregne.

De omregner endvidere planperioden i gødningsregnskabet til kalenderår for at kunne beregne dækningsbidraget. I den 2. sidste tabel i kolonne G ser man kalenderårets overproduktion i styks. I den sidste tabel beregnes fortjenesten ved overproduktionen. Dækningsbidraget pr. kg. svin kommer fra Danmarks Statistik, og bliver løbende opdateret. Det er det tal, man bruger, når man skal beregne en fortjeneste.

Fortjenesten er beregnet til 352.000 kr. for årene 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 og 2016/2017 og til 43.040,95 kr. for 2017/2018. Dækningsbidraget (DB1) er beregnet på baggrund af indkøbte smågrise.

Vedrørende notatet "Afklaring af tvivlsspørgsmål angående den tilladte produktion på husdyrbrug" af 30. november 2004 med senere ændringer ("Afklaringsnotatet"), side 8, 5. afsnit, så er det hendes opfattelse, at hvis man vil producere grisene tungere, så må man godt det, hvis man samtidig reducerer i antallet af svin, så man holder sig indenfor det tilladte antal dyreenheder. Man er derfor nødt til at regne efter, om det passer.

Ud fra de data, de har kunnet trække ud af gødningsregnskabet, så har man primært anvendt bekendtgørelse fra 2014, og så kan man ikke anvende de 198,6 DE fra miljøgodkendelse til at sammenligne med. Man kan derfor ikke sammenligne uden at lave en omregning. Det vil være som at sammenligne pærer og bananer. De har lavet omregningen efter 2014 bekendtgørelsen, da det primært er den, der er blevet brugt i gødningsregnskabet.

Omregningsfaktoren på 1,31 bruger man, når man skal beregne slagtevægt til levende vægt. De bruger den omregningsfaktor, fordi det er den, der er fastsat.

Hun ved ikke, hvorfor der ved Mette Lykkebos tilsyn i 2016 ikke blev lavet en indskærpelse vedrørende 2014/2015. Foreholdt tilsynsrapporten (bilag 11), side 2, "Dyrehold indberettet til Gødnings- og Husdyrregistret i planperioderne" har hun vedrørende 2014/2015 forklaret, at man godt kan lægge det sammen, hvis man ser på ejendommens overordnede produktion, da han havde tilladelse både til smågrise og slagtesvin, men man kan ikke på det grundlag kan sige, om der isoleret set er overproduktion af slagtesvin.

Hun er enig i, at man overordnet set har overholdt antal DE på ejendommen i 2014/2015, men man kan ikke sige, om det også gælder for slagtesvinene isoleret set.

Hun har haft et par fag på universitetet i matematik og sandsynlighedsregning. Hun har tjekket om DE-beregningerne passer, og det har ikke været nemt. De har kørt flere andre ejendomme igennem også, og der passer antallet af DE også.

Hun er bekendt med, at regnearket er sendt til Seges, men de har ikke hørt mere fra Seges. Hun har ikke selv kontaktet Seges for at høre, om de mener, at regnearket er rigtigt.

Hun er ikke gået ind i de underliggende forudsætninger for DB1. DB1 er valgt, fordi det er normal praksis, at det er det, der bruges ved beregning af dækningbidraget ved overproduktion. De har i regnearket fulgt domspraksis for beregning af dækningsbidrag.

Hun husker ikke, om hun har set andre miljøgodkendelser, hvor skillelinjen går ved 36 kilo. En gris, der vejer 34 kg., er ifølge Miljøstyrelsen et slagtesvin. De fik helpedesvaret, for at være sikker på, om de benævnte slagtesvin og smågrise korrekt. Der er forskel på, om det er slagtesvin eller smågrise, når man beregner DE, for det giver ikke nødvendigvis det samme, fordi standardvægtintervallet for et slagtesvin og en smågris ikke er det samme. Hun ved ikke, om grise mellem 31- 32 kilo og 36 kilo skal bedømmes som smågrise eller slagtesvin.

Hun er bekendt med Labækgårdsagen, men hun har ikke gennemgået den i detaljer. Hun husker ikke, om man lavede omregninger i den sag. Den måde man lavede beregningerne på dengang er ikke sammenlignelige med de beregninger, man laver i dag. De har fundet en anden måde at regne på, og det har der været flere måder at beregne på.

Når de en ude på en ejendom med overproduktion og der er en godkendelse fra før 31. december 2006, så bliver de orienteret om, at de accepterer op til

113 kilo, hvis der reduceres i stykantalet, således at DE er overholdt. Hvis man producerer op til 109,5 kg, skal man efter hendes opfattelse også reducere i stykantalet, fordi man skal overholde sin antal DE. Mette Hviid Lykkebo har i tilsynsnotatet fra 2016 undladt den sidste del vedrørende antallet af DE, men hun kender ikke baggrunden herfor. Så vidt hun er orienteret, har man aldrig måttet producere over det godkendte antal DE. Når de er ude på tilsyn, orienterer de om praksis, og hvad der er acceptabelt.

Sagens øvrige oplysninger

Af miljøgodkendelse af 13. december 2006 vedrørende svineproduktion på [REDACTED] fremgår bl.a.:

"...

Miljøgodkendelsen omfatter tilladelse til, et dyreholdet på:

6950 slagtesvin fra 36 kg - 105 kg svarende til 198,6 DE

6950 smågrise fra 7,3 kg til 36 kg svarende til 50 DE

I alt 248,5 DE

..."

Der er enighed om, at "Notat - Afklaring af tvivlsspørgsmål angående den tilladte produktion på husdyrbrug" af 30 november 2004 med ændringer af 25. januar 2005 og 19. juni 2014 ("Afklaringsnotatet") finder anvendelse i sagen.

Der er fremlagt gødningsregnskaber for planperioderne fra 1. august 2012 - 31. juli 2013 til 1. august 2017 - 31. juli 2018.

Der er fremlagt to dyrenhedsberegninger. Den ene er beregnet på grundlag af bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 853 af 30. juni 2014 og den anden er foretaget ud fra bekendtgørelse nr. 814/2006, der var gældende på godkendelsestidspunktet.

Af tilsynsbrev af 22. december 2016 fra Thisted Kommune fremgår bl.a. følgende:

"...

Tilsynet gav anledning til følgende bemærkninger:

Indskærpelse - overproduktion

- Ved forberedelse af tilsynet er gødningsindberetningerne for planperioderne fra 2012 - 2015 blevet gennemgået. På ejendommen er der tilladelse til produktion af 6950 stk. smågrise fra 7,3 - 36 kg og 6950 stk. slagtesvin fra 36 - 105 kg. Det kunne konstateres, at der i planperioderne 2012 - 2013 og 201 - 2014 har været produceret flere

slagtesvin end tilladte. Samtidig kunne det konstateres, at der i samme planperioder har været produceret slagtesvin udenfor det tilladte vægtinterval. Det samlede dyrehold er dermed overskredet. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 36 er det ikke tilladet at udvide dyreholdet uden forudgående miljøgodkendelse fra kommunen.

Forholdet er ulovligt og produktionen skal straks tilpasses den tilladte produktion.

Opfølgning vil ske i forbindelse med offentliggørelse af gødningsindberetningerne for 2016 - 2017 som du bedes indsende til kommunen senest **den 1. november 2017**.

*Jf. Miljøstyrelsens afklaringsnotat om produktionstilladelser af 30. november 2004 (revideret 19. juni 2014) accepteres det at afgangsvægten ændre til standard slagtevægt, dog max 113 kg, mod at antallet af slagtesvin reduceres tilsvarende.
..."*

Af tilsynsbrev af 4. juli 2019 fra Thisted Kommune fremgår bl.a. følgende:

"...

- Ved forberedelse af tilsynet er gødningsindberetningerne for planperioderne for 2015 - 2018 blevet gennemgået.

Her kunne det konstateres, at der i planperioderne 2015-2016, 2016-2017 og 2017-2018 er blevet produceret flere dyrenheder end der er tilladelser til. Dette forhold er tidligere blevet indskærpet ved tilsyn i 2016.

I Tabel 1 nedenfor vises den konstaterede overproduktion i planperioderne for 2012-2013 til og med 2017-2018.

Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 70 skal alle ændringer og udvidelser anmeldes til kommunen.

Det indskræpes, at overproduktionen er **ulovlig**, og at dyreholdet **straks** skal nedbringes til det tilladte.

Kontrol vil ske i forbindelse med gødningsindberetningerne for planperioden 2019/2020, som Thisted Kommune kontrollerer **efter den 1. april 2021**."

Thisted Kommune foretog den 9. juli 2019 politianmeldelse vedrørende de omhandlede planperioder. Tiltalte blev sigtet den 30. marts 2020.

Det fremgår af mødenotat af 26. august 2021, at anklagemyndigheden henholdsvis den 12. juni 2020 og 3. juni 2021 har afholdt møder med Thisted

Kommune vedrørende beregning af overproduktion. Tiltalte har under hovedforhandlingen frafaldet de tidligere fremsatte indsigelser vedrørende disse møder.

Tiltalte er tidligere straffet ved bødeforlæg af 3. december 2018 med en bøde på 3.500 kr. for overtrædelse af færdselslovens § 118, jf. § 42, stk. 1, nr. 1.

Retten's begrundelse og afgørelse

Tiltalte har gjort gældende, at formuleringen af anklageskriftet ikke er egnet til pådømmelse i en straffesag. Retten finder ikke, at angivelsen "... svarende til 198,6 dyreenheder eller 166,7 omregnede dyreenheder.." er upræcis, og at tiltalte som følge heraf ikke har kunnet varetage sit forsvar. Retten henviser til sagens bilag 6, hvoraf fremgår den beregnede overproduktion både efter bekendtgørelse 853/2014 og 814/2006. Retten finder således, at anklageskriftet opfylder betingelserne i retsplejelovens § 834, stk. 1.

Skyld

Sagen vedrører, om der er sket overtrædelse af reglerne om miljøgodkendelse i forbindelse med svineproduktion i perioden fra den 1. august 2012 til den 31. juli 2018.

Af miljøgodkendelsen af 13. december 2006 vedrørende [REDACTED] fremgår, at der på ejendommen er tilladelse til at producere 6.950 slagtesvin fra 36 kg - 105 kg, svarende til 198,6 dyreenheder, og 6.950 smågrise fra 7,3 kg til 36 kg svarende til 50 dyreenheder, ialt 248,5 dyreenheder.

Retten lægger til grund, at tiltaltes produktion af slagtesvin i gerningsperioden var, som det fremgår af indberetningen i gødningsregnskaberne, og således som det fremgår af den under hovedforhandlingen berigtigede tiltale.

Retten bemærker, at vægtintervallerne for de i gødningsregnskabet indberettede slagtesvin og smågrise, ikke er de samme som de vægtintervaller, der er angivet i miljøgodkendelsen af 13. december 2006.

Anklagemyndigheden har gjort gældende, at tiltalte i planperioderne har produceret et for højt antal dyr, at dyrene er produceret for tunge i den nedre og/eller den øvre ende i forhold til miljøgodkendelsen og/eller at man har produceret for mange dyreenheder.

Retten finder ikke, at der ved vurderingen af tiltaltes overproduktion af slagtesvin kan ses bort fra, at tiltalte i denne konkrete situation i miljøgodkendelsen fra 2006 ud over tilladelsen til produktion af slagtesvin i vægtintervallet 36 kg - 105 kg, ligeledes havde en tilladelse til produktion af smågrise, der i miljøgodkendelsen var defineret som grise i vægtintervallet 7,3 kg til 36 kg, uanset at grise fra ca. 30 kg normalt defineres som slagtesvin. Retten

finder derfor ikke, at der ved vurderingen af tiltaltes overproduktion i forhold til miljøgodkendelsen, skal medregnes overproduktion i den nedre ende, dvs i vægtintervallet under 36 kg. Retten finder således, at der ved beregningen af overproduktionen samt fortjenesten herved, skal tages højder herfor.

Uanset ovenstående lægger retten dog efter bevisførelsen til grund, at der i hele perioden er sket en overproduktion af slagtesvin i vægtintervallet fra 36 kg - 105 kg for så vidt angår antal dyr, afgangsvægt og/eller dyreenheder.

Retten finder ikke, at Miljøstyrelsens afklaringsnotat af 30. november 2004 med senere ændringer, side 8 skal forstås sådan, at det altid vil være lovligt at øge afgangsvægten uden antalsmæssig reduktion med op til 110 kg, idet afsnittet i afklaringsnotatet side 8, 2. sidste afsnit, naturligt må forstås i sammenhæng med hovedteksten i afklaringsnotatet, hvoraf det fremgår, at der kan accepteres mindre afvigelser fra den godkendte afgangsvægt, såfremt antallet af dyr reguleres således, at antal dyreenheder ikke øges.

Thisted Kommune har i tilsynsrapporten fra 2016 anført, at det samlede antal dyreenheder for både smågrise og slagtesvin er overholdt. Retten finder dog ikke, at det kan lægges til grund, at kommunen herved har godkendt, at der var overproduktion for så vidt angår slagtesvin. Retten finder heller ikke, at det på grundlag af tilsynet kan lægges til grund, at kommunen har accepteret en udvidelse eller ændring af produktionen, herunder at tiltalte af Thisted Kommune har fået tilladelse til at kunne producere op til 109,3 kg. uden at reducere i antallet af dyr, således at det godkendte antal dyreenheder for slagtesvin blev overholdt.

Herefter, og da tiltalte, der er professionel landmand, burde have været klar over, at han ikke kunne producere flere og/eller tungere dyr uden at overholde det godkende antal dyreenheder, og at han ikke har søgt om og fået tilladelse til at udvide eller ændre dyreholdet ejendommen, og heller ikke - således som sagen er oplyst - på noget tidspunkt end ikke efter indskærpelsen vedrørende planårene 2012/2013 og 2013/2014 har kontaktet kommunen for at få afklaret eventuelle tvivlsspørgsmål vedrørende miljøgodkendelsen af 13. december 2006, finder retten at tiltalte groft uagtsomt og for vindings skyld og uden tilladelse i de omhandlede planperioder har udvidet eller ændret dyreholdet på ejendommen fra den godkendte fra den godkendte produktion af 6.950 slagtesvin i vægtintervallet fra 36 kg til 105 kg, svarende til 198,6 dyreenheder eller 166,7 dyreenheder, og at der ikke er tale om bagatelagtige overskridelser .

Tiltalte er herefter skyldig i overtrædelse af den dagældende husdyrbrugslov § 91, stk.1, nr. 1, jf. stk. 2, nr. 1 og nr. 2, jf. lov nr. 204 af 18. februar 2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love § 10, stk. 3, jf. stk. 1.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 20 dage.

Hos tiltalte konfiskeres 320.000 kr.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Anne Hedegaard Toft

/nasv/mh

Udskriftens rigtighed bekræftes.

RETEN I HOLSTEBRO, den 23. september 2022

Henning Danielsen
retsassistent

DOM

afsagt den 27. september 2023 af Vestre Landsrets 5. afdeling (dommerne Henrik Estrup, Cecilie Maarbjerg Qvist og Rikke Brændgaard-Nielsen (kst.)) i ankesag

V.L. S-2142-22

Anklagemyndigheden

mod

T

født den ...

(advokat Gert Lund, Aarhus)

Retten i Holstebro har den 16. september 2022 afsagt dom i 1. instans (rettens nr. 5-3084/2021).

Påstande

Tiltalte T har påstået frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har påstået formildelse, således at bøden nedsættes til 22.500 kr., og at der alene sker konfiskation af et beløb på 44.966 kr.

Supplerende oplysninger

Der er for landsretten fremlagt overproduktionsberegning vedr. X-vej 2A v. T af 4. august 2023, overproduktionsberegning vedr. X-vej 2A v. T med faktor 1,31 af 4. august 2023, supplerende beregninger til konfiskationsberegning ved brug af anklagers tilvækstnorm og henholdsvis faktor 1,19+7,01 og faktor 1,31 til omregning af slagtevægt til levendevægt af 4. august 2023 samt DE-beregning for godkendelses-

år og planår, alle udarbejdet af miljørådgiver C Der er desuden fremlagt helpedesvar af 19. maj 2020 fra Miljøstyrelsen.

Af overproduktionsberegning vedr. X-vej 2A v. T fremgår blandt andet følgende:

Produktion

Slagtesvin faktor vægt *1,19+7,01	Smågrise stk.	Vægt ind kg	Vægt ud kg	Smågrise DE Bek 2006	Slagtesvin stk.	Vægt ind kg	(Faktor 1,31 Vægt ud)	Faktor 1,19+7,01 Vægt ud	Slagtesvin DE Bek år 2006	SM + SL DE i alt BEK 2006
Godkendelse										
2006	6950	7,3	36	49,97	6950	36	105	105	198,57	248,54
2006	6950	7,3	30	39,54	6950	30	105	105	209,00	248,54
2012/2013	5917	7,3	32	36,62	7991	32	106,8	104,03	232,42	269,04
2013/2014	5997	7,3	32	37,12	7400	32	106,9	104,12	215,56	252,68
2014/2015	5373	7,4	32	33,12	6642	32	109,3	106,30	200,72	233,84
2015/2016	6921	7,3	30	39,38	6921	30	107	104,21	205,39	244,76
2016/2017	6899	7	31	41,49	7382	31	112,7	109,39	236,33	277,82
2017/2018	5714	5,9	31	35,94	6469	31	115,83	112,23	216,30	252,24

Planåret 2015/2016 er overgangsvægten mellem smågrise og slagtesvin sat til 30 kg i stedet for 28,4 kg, da antal producerede svin er identisk

Forklaringer

Tiltalte og vidnet tilsynsmedarbejder B har for landsretten i det væsentlige forklaret som i 1. instans. Der er endvidere afgivet forklaring af miljørådgiver C

Tiltalte har supplerende forklaret, at gødningsregnskabet viser antal dyr, og hvornår de er slagtet. Tallene i gødningsregnskabet indberettes fra slagteriet og vedrører, hvad der er solgt til slagteriet i perioden. Tallene ville kunne se anderledes ud, hvis regnskabsåret lå på et andet tidspunkt. Da han modtog tilsynsrapporten vedrørende tilsynet den 21. november 2016, ekstrakten side 28, hæftede han sig ved dyreenhederne. Han gennemgår hvert år med sin plantekonsulent, om der er overskridelser af antallet af dyreenheder. Han opfattede ikke

tilsynsbrevet af 22. december 2016, ekstrakten side 24, sådan, at der var indskærpelser vedrørende dyrenheder. Der var herefter ingen kommunikation mellem ham og kommunen før tilsynet i 2019. Der var heller ingen kommunikation fra kommunen, før han blev politianmeldt. Han blev bare ringet op, mens han var på ferie, og fik at vide, at han ville få en politianmeldelse i e-boks. Han blev overrasket og spurgte, om de kunne drøfte det, men fik at vide, at han kunne tale med politiet, når de ringede.

Da han så tallene i tabellen på side 2 i tilsynsbrevet af 4. juli 2019, ekstrakten side 240, var der ikke noget, der gik op for ham. Han har overholdt antallet af dyreenheder i sin tilladelse, men han kan i tabellen i tilsynsbrevet se, at antallet af dyreenheder var blevet nedsat. Han blev først på det tidspunkt klar over, at antallet af dyrenheder var nedskrevet til 166,7.

Han og hans plantekonsulent forholder sig til det samlede antal dyreenheder for slagtesvin og smågrise, når han indberetter. De holdt således tallene op mod, at tilladelsen var til samlet 248,5 dyreenheder, og vurderede på den baggrund, at der ikke var en overproduktion. Han overtog tilladelsen, da han lejede stalden. For ham er det lige meget, om slagtesvin går fra 30 eller 36 kg, da han ser på det samlede antal dyreenheder, som han må producere fra 7,3 til 105 kg. Hans smågrise var indkøbte.

Tilsynsmedarbejder B har om 4. afsnit i sin forklaring vedrørende to regneark gengivet i byrettens dom side 4 forklaret, at det ene ark rettelig omfatter ejendomme med miljøgodkendelser før husdyrbrugloven, og det andet regneark omfatter ejendomme med miljøgodkendelser efter husdyrbrugloven.

De trækker oplysninger om dækningsbidrag 1 fra Danmarks Statistik. Dækningsbidraget er landmandens omkostninger fratrukket enkelte udgifter. Der findes også et dækningsbidrag 2 og 3. Dækningsbidraget opdateres årligt, og der kommer således et nyt dækningsbidrag for hvert år. Hun har ikke oplevet, at der sker justeringer i de dækningsbidrag, som allerede er fastsat. Forevist oplysningerne om dækningsbidrag 1 i ekstrakten side 148 og side 217 og frem og forespurgt, hvorfor der er forskel på dækningsbidragene for de enkelte år, har hun forklaret, at de to trækninger af dækningsbidrag i Danmarks Statistik vedrører forskellige kategorier, da den ene trækning vedrører dækningsbidrag 1 for egne smågrise, mens den anden trækning vedrører dækningsbidrag 1 for indkøbte smågrise. Hun kan ikke på stående fod huske, hvilket dækningsbidrag der er anvendt i sagen her. Hvis hun i byretten har forklaret, at det er dækningsbidraget for indkøbte smågrise, som er anvendt, er det kor-

rekt. Hun mener også, at det var det dækningsbidrag, de anvendte ved deres beregninger i kommunen.

Vedrørende omregningen af dyreenheder har hun forklaret, at de oplysninger, der indberettes i gødningsregnskabet, følger den nyeste lovgivning om beregning af dyreenheder, og man er derfor nødt til at lave en omregning for at kunne sammenligne med antallet af dyreenheder i tilladelsen. Det er således nødvendigt for, at de kan beregne, om der er en overproduktion, idet tallene i gødningsregnskabet altid følger beregningen af dyreenheder efter den nyeste bekendtgørelse. Man kunne også vælge at omregne tallene i gødningsregnskabet, men det kræver flere omregninger. Det har ikke betydning i forhold til produktionen, at det omregnede antal dyreenheder er mindre, så længe der sammenlignes med den samme produktion. Landmanden kan se tallene i tilsynsbrevet. Det er forskelligt, hvordan tilsynsbrevene ser ud, og hvad man vælger at orientere om. De udformer ikke længere tilsynsbrevene som det tilsynsbrev, der ses på ekstraktens side 239 og frem. Man gjorde det på et tidspunkt sådan for nogle ejendomme op til en politianmeldelse, men de har ikke gjort sådan i et stykke tid.

Hun ved ikke, hvorfor tiltaltes tilladelse for så vidt angår slagtesvin starter ved 36 kg. Hun ved ikke, om landmanden selv har indflydelse på vægtintervallerne i tilladelsen. Landmanden søger om det dyrehold, han gerne vil have, og så godkender kommunen det, hvis det er muligt, eventuelt med nogle korrektioner. Hun ved ikke, hvad der er baggrunden for udformningen af tiltaltes tilladelse fra 2006. Man skal overholde alt i tilladelsen, dvs. både antal, vægt og dyreenheder. Afklaringsnotatet er lavet til de ejendomme, hvor tilladelsen ikke er så konkret, som den er på denne ejendom. De har valgt at anvende afklaringsnotatet på andre ejendomme også. I denne tilladelse står der meget præcist, hvad tilladelsen er givet til. Foreholdt, at der af tilsynsbrev af 22. december 2016, ekstrakten side 24, fremgår følgende: ”Jf. Miljøstyrelsens afklaringsnotat om produktionstilladelser af 30. november 2004 (revideret 19. juni 2014) accepteres det at afgangsvægten ændres til standard slagtevægt, dog max 113 kg, mod at antallet af slagtesvin reduceres tilsvarende”, har hun forklaret, at kommunen har valgt at følge afklaringsnotatet, og de har derfor ikke sagt til tiltalte, at han skal overholde de 105 kg, som er nævnt i tilladelsen.

Landmanden har stadig det antal dyreenheder, som fremgår af tilladelsen. Der sker således en omregning med henblik på sammenligning med gødningsregnskabet, men tiltalte er ikke blevet frataget dyreenheder i forhold til den oprindelige tilladelse. Der er også sket en om-

regning i forbindelse med tilsynsbrevet fra 2016. For årene 2012/2013 og 2013/2014 har de regnet tallene i gødningsregnskabet om efter den gældende bekendtgørelse. Omregningen sker for at kunne sammenligne. Det ændrer ikke på, hvad landmanden har tilladelse til. De er nødt til at regne det om, da korrektionsfaktoren ikke er den samme. De kunne også have regnet alt det, der indberettes i gødningsregnskabet, om til, hvad der ville være gældende efter 2006-bekendtgørelsen. De vælger dækningsbidraget ud fra gødningsregnskabet.

Miljørådgiver C har forklaret, at han er uddannet agronom og har været landbrugskonsulent i 30 år i det, der nu hedder Fjordland. Siden 2006 har han hovedsageligt arbejdet i deres miljøafdeling. Han ved ikke, hvorfor skillelinjen mellem smågrise og slagtesvin i tiltaltes godkendelse er sat til 36 kg. Han mener, at man må angive, at det er slagtesvin fra 30 kg. Af helpdesksvaret af 19. maj 2020 fra Miljøstyrelsen fremgår, at Miljøstyrelsen er fleksibel i forhold til vægtintervallerne for smågrise og slagtesvin. Det gør ingen forskel, hvor kiloene er placeret i gødningsregnskabet. Det afgørende er, at det antal dyreenheder, man har tilladelse til, ikke overskrides. Når han beregner dyreenheder, tager han udgangspunkt i beregning efter bekendtgørelsen fra 2006, så tallene kan sammenlignes med tilladelsen år for år. Kommunen bruger faktorerne i den seneste bekendtgørelse til sine beregninger. Plantedirektoratet beregner på en tredje måde, og det kan give forvirring hos landmændene, når der er tre forskellige beregninger.

Linje 2 i tabellen på side 2 i notatet af 4. august 2023, tillægsekstrakten side 69, viser, hvordan antallet af dyreenheder ser ud, hvis man flytter dyreenheder fra smågrise til slagtesvin i vægtintervallet 30-36 kg. For at lave beregningerne vedrørende vægt har han taget tallene fra gødningsregnskaberne og derefter ganget med 1,19 og lagt 7,01 til. Hans beregninger viser, at tiltalte ikke havde for mange dyreenheder i 2014/2015 og i 2015/2016. Han har gennemgående brugt en tilvækstværdi, der er to kg højere end den, kommunen bruger. Det skyldes, at grisene generelt er blevet større og større. Kommunens tal er gamle tal, der er brugt til at lave gødningstakster. Man laver således en gang om året nogle standardtal, hvor man kigger bagud. De skal bruges af landmanden til at planlægge gødningsåret. Dækningsbidraget er lavet ud fra grisenes vægt det pågældende år og relaterer sig derfor til en anden tilvækst, da grisene gennemsnitligt er to kg tungere. Fortjenesten falder, jo tungere en gris er. Det skyldes, at foderforbruget bliver større, jo tungere grisen er. Kødprocenterne falder også på grisen, så kiloene afregnes til en lidt lavere pris. For de grise, som bliver hos tiltalte, til de når den fulde vægt, har det ingen betydning, om intervallet starter ved

30 kg eller 36 kg, men for de grise, som kommer ind i stalden, har det betydning, om man anser grise på 30 kg som slagtesvin.

Landsrettens begrundelse og resultat

Det fremgår af miljøgodkendelsen af 13. december 2006, at der på tiltaltes ejendom X-vej 2A, Hurup Thy, er tilladelse til et dyrehold på 6.950 slagtesvin fra 36 kg – 105 kg svarende til 198,6 DE (dyreenheder) og 6.950 smågrise fra 7,3 kg til 36 kg svarende til 50 DE, i alt 248,5 DE.

Sagen vedrører alene tiltaltes produktion af slagtesvin på ejendommen.

I anklageskriftet er der rejst tiltale for at have udvidet og ændret dyreholdet på ejendommen fra den godkendte produktion af slagtesvin, idet tiltalte i planperioden 2012/2013 producerede 7.991 slagtesvin i vægtintervallet fra 32 kg til 106,8 kg, svarende til 204,2 DE, i planperioden 2013/2014 producerede 7.400 slagtesvin i vægtintervallet fra 32 kg til 106,9 kg, svarende til 189,6 DE, i planperioden 2014/2015 producerede 6.642 slagtesvin i vægtintervallet fra 32 kg til 109,3 kg, svarende til 177,1 DE, i planperioden 2015/2016 producerede 6.921 slagtesvin i vægtintervallet fra 28,4 kg til 107,0 kg, svarende til 182,3 DE, i planperioden 2016/2017 producerede 7.382 slagtesvin i vægtintervallet fra 31 kg til 112,7 kg svarende til 209,4 DE og i planperioden 2017/2018 producerede 6.469 slagtesvin i vægtintervallet fra 31 kg til 115,8 kg, svarende til 192,4 DE.

Antallet af producerede slagtesvin

Efter anklagemyndighedens opfattelse har tiltalte i planperioderne 2012/2013, 2013/2014 og 2016/2017 produceret et højere antal slagtesvin end de 6.950, som han efter miljøgodkendelsen har tilladelse til. Det fremgår imidlertid af tiltalen, at antallet af slagtesvin for de tre planperioder vedrører slagtesvin i henholdsvis vægtintervallet fra 32 kg til 106,8 kg, 32 kg til 106,9 kg og 31 kg til 112,7 kg. Vægtintervallet for slagtesvin i miljøgodkendelsen starter imidlertid ved 36 kg, og det er ikke nærmere belyst, hvilken betydning dette har for opgørelsen af antallet af slagtesvin, idet tiltalen må forstås således, at der ved opgørelsen af antallet af producerede slagtesvin er medtaget grise, der vejer mindre end 36 kg.

Omregning fra slagtevægt til levende vægt

Der er rejst tiltale for at have produceret for tunge slagtesvin i forhold til miljøgodkendelsen. Tiltalte har i den forbindelse gjort gældende, at der ved beregningen af slagtesvinenes vægt skal anvendes en beregningsfaktor 1,19+7,01 og ikke den omregningsfaktor på 1,31, som er anvendt. Anklagemyndigheden har ikke godtgjort, at omregningsfaktoren 1,31 skal finde anvendelse fremfor omregningsfaktoren på 1,19+7,01. Det fremgår af beregningerne i notatet af 4. august 2023 udarbejdet af C at hvis omregningsfaktoren på 1,19+7,01 anvendes, er der alene sket en overskridelse af den i miljøgodkendelsen angivne vægt på 105 kg i planperioderne 2014/2015, 2016/2017 og 2017/2018, hvor vægten var henholdsvis 106,30 kg, 109,39 kg og 112,23 kg. Det fremgår desuden af tilsynsbrev af 22. december 2016 til tiltalte, at det accepteres, at afgangsvægten ændres til standard slagtevægt, dog max 113 kg, mod, at antallet af slagtesvin reduceres tilsvarende. Det er herefter ikke godtgjort, at tiltalte i nogle af planperioderne har produceret for tunge slagtesvin

Antallet af producerede DE

Det fremgår af miljøgodkendelsen, at der på ejendommen er tilladelse til en produktion af slagtesvin svarende til 198,5 DE. I tiltalen er det angivet, at dette svarer til 166,7 omregnede DE, og det er oplyst, at dette er en omregning af antallet af DE i miljøgodkendelsen, og at omregningen er sket efter reglerne i en bekendtgørelse fra 2014. Tiltalen må herefter forstås sådan, at der er sket en overskridelse af antallet af DE for ejendommen, hvis der er produceret flere DE end 166,7, idet de DE, som i tiltalen er angivet for de enkelte planperioder, er angivet i omregnede DE.

Anklagemyndigheden har ikke nærmere redegjort for, hvorfor også antallet af DE for planperioderne 2012/2013 og 2013/2014 skal beregnes efter en bekendtgørelse fra 2014. Som angivet ovenfor starter vægtintervallet for de producerede slagtesvin i tiltalen endvidere for alle planperioder under 36 kg, og det er ikke nærmere belyst, hvilken betydning det har for antallet af DE, når miljøgodkendelsen fastsætter et antal DE vedrørende vægtintervallet 36 kg til 105 kg.

Det fremgår af sagen, at overskridelserne af dyreholdet i forhold til det tilladte er konstateret på baggrund af tiltaltes gødningsregnskaber for planperioderne, og at tallene angivet i tiltalen stammer herfra, ligesom antallet af DE er beregnet herudfra. Tiltalte har forklaret, at han overholdt antallet af DE, og at han ikke var bekendt med, at antallet af DE var ned-

skrevet, før han fik tilsynsbrevet i 2019, hvor antallet af omregnede DE fremgår. Det er ikke nærmere belyst, hvordan tiltalte skulle have kunnet konstatere overskridelsen af det omregnede antal DE. Landsretten bemærker i den forbindelse, at det af tilsynsrapporten vedrørende tilsynet den 21. november 2016 fremgår, at det tilladte dyrehold i DE i alt omregnet efter bekendtgørelsen fra 2014 er 205,3 DE, men at der ikke fremgår oplysninger om det omregnede antal DE for henholdsvis smågrise og slagtesvin. Der er alene for planperioderne 2012/2013 og 2016/2017 produceret et antal DE, der overskrider de 198,5 DE, som fremgår af miljøgodkendelsen fra 2006. Vidnet B har endvidere forklaret, at der er anvendt et særligt regneark til at beregne overproduktionen, og at kommunen har antaget ekstern hjælp til at sætte regnearket op. Der er ikke for landsretten nærmere redegjort for beregningerne af overproduktionen. Efter en samlet vurdering af det ovenfor anførte er det herefter ikke godtgjort, at tiltalte var eller burde have været bekendt med, at han havde overskredet det tilladte antal DE.

Konklusion

Efter en samlet vurdering af det ovenfor anførte er det ikke bevist, at tiltalte har gjort sig skyldig i den rejste tiltale. Tiltalte frifindes derfor.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for begge retter.

Henrik Estrup

Cecilie Maarbjerg Qvist

Rikke Brændgaard-Nielsen

(kst.)

Udskriften udstedes uden betaling.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Vestre Landsret,

Viborg den 27. september 2023

Leila Moselund Carlsen

retssekretær